

ВІТАННЯ ЮВІЛЯРАМ

ЮРІЄВІ ГОШКУ — 80

Року тисяча дев'ятсот сімнадцятого, місяця квітня, числа двадцять восьмого в щасливу годину на небесному зводі засяяла зірка, яка сповістила про народження непересічної Людини — Юрія Григоровича Гошка. Бог наділив його красною Долею: християнською добротою і милосердям, кмітливим і допитливим розумом, незгасяючим оптимізмом і невтомним працелюбством, одержимістю в досягненні мети й умінням не зупинятися на здобутому...

Людина з такими рисами характеру може досягти вершин у будь-якій сфері діяльності. Юрій Григорович обрав собі нелегкий шлях — дослідника в царині етнології і сягнув наукового Олімпу. Він — доктор історичних наук, професор, головний науковий співробітник Львівського Інституту народознавства НАН України, автор кількох монографій та низки наукових статей.

Можна бути висококваліфікованим фахівцем, але дбати лише про своє власне реноме. Юрій Григорович Гошко, добре усвідомлюючи свою місію приходу в цей світ, завжди дбає перш за все про справу. З вересня 1958 року Ю. Г. Гошко очолив Музей етнографії та художнього промислу Академії наук України у Львові. Мудра стратегія керівника дала можливість колективу Музею активно проводити не тільки традиційну для музейних закладів збиральницьку та культурно-освітню роботу, але й розгорнути плідну науково-дослідницьку діяльність. З 1951 по 1982 рік науковцями Музею було опубліковано понад 60 монографій, збірників та альбомів, понад 1,5 тисячі наукових статей. Високі наукові здобутки дали підставу для реорганізації 1982 р. Музею у Львівське відділення Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії ім. М. Т. Рильського

АН України. В 1982—1987 рр. під керівництвом Ю. Г. Гошка було здійснено ряд ґрунтовних історико-етнологічних досліджень таких регіонів як Бойківщина, Гуцульщина, Полісся: опубліковано 37 монографій, ряд збірників і альбомів, понад 600 наукових статей, в підготовці яких активну участь брав і Ю. Г. Гошко безпосередньо як автор або як відповідальний редактор.

Особистий науковий доробок Ю. Г. Гошка — біля 200 дослідницьких праць, з них 5 індивідуальних монографій. Сьогоднішню українську етнологічну науку важко було б уявити без таких його праць як "Громалський побут робітників Західної України" (К., 1967), "Населення Українських Карпат XV—XVIII століть. Заселення. Міграції. Побут" (К., 1976), "Промисли і торгівля в Українських Карпатах" (К., 1992).

Попри широкий спектр своїх наукових інтересів, найбільше цікавила і цікавить Ю. Гошка карпатознавча проблематика, етнічна історія українців Карпат, культура та побут місцевого населення. Ці та ряд інших аспектів карпатознавства знайшли ґрунтовне висвітлення в низці його праць. В них він дає аргументовану оцінку псевдонаукової концепції волоської колонізації Карпат та різним спробам довести неслов'янське походження автохтонного населення Українських Карпат. Доказовими в цьому плані є монографії (в співавторстві) "Бойківщина" (1983), "Гуцульщина" (1987), "Українські Карпати: Культура" (1987), "Народна архітектура українців Карпат XV—XIX століть" (1987) та ряд ін. Незабаром вийде друком двотомна робота "Лемки і Лемківщина"

Ю. Г. Гошко є фундатором карпатознавчої школи в українській етнології, яка має

на сьогодні значну кількість послідовників не лише в Україні. Під його керівництвом 34 науковці захистили кандидатські, 5 — докторські дисертації.

Свій славний ювілей Юрій Гошко зустрів підготовкою до друку ґрунтовної монографії "Звичаєве право українців Карпат XV—XVIII століть".

За вагомий внесок в українську етнологічну науку йому присвоєне почесне звання "Заслуженого діяча науки і техніки України".

Многая Вам літ, шановний Юрію Григоровичу!

Ілона ЩЕРБАК

Київ

К. П. КАБАШНИКОВ — ДОСЛІДНИК СЛОВ'ЯНСЬКОГО ФОЛЬКЛОРУ

Костянтин Павлович Кабашников, білоруський учений, доктор філологічних наук, професор, лауреат Державної премії Білорусії, добре знаний у слов'янському світі своїми фольклористичними розвідками (а їх більше двохсот п'ятдесяти), а також діяльною участю в бюро Міжнародної комісії слов'янського фольклору при Міжнародному комітеті славістів та в бюро Міжнародної асоціації по вивченню й поширенню слов'янських культур.

Вихованець видатних фольклористів П. Г. Богатирьова, В. І. Чичерова, Е. В. Померанцевої, П. Д. Ухова, Костянтин Павлович усе своє життя присвятив дослідженню білоруського фольклору в контексті науки про народну творчість слов'янських країн. Він — автор першого післявоєнного вузівського посібника та хрестоматії з білоруського фольклору. Впродовж багатьох років керуючи відділом славістики Інституту мистецтвознавства, етнографії і фольклору, вчений згуртував колектив і очолив підготовку багатотомного видання "Беларуская народная творчасьць", одинадцять томів якого вийшли під його редактуванням та були ним упорядковані.

Разом з ученими Росії та України професор Кабашников працював над створенням колективних видань із східнослов'янського та слов'янського фольклору, серед них: "Востоочнославянская сказка. Сравнительный указатель сюжетов" (Л., 1979), "Общественный, семейный быт и духовная культура населения Полесья" (Мн., 1978), "Слов'янська фольклористика" (К., 1988), "Востоочнославянский фольклор. Словарь научной и народной терминологии" (Мн., 1993) — справедливість вимагає нагадати, що остання названа книга побачила світ в основному завдяки надзвичайній енергії та зусиллям у переборенні труднощів, які виникали на шляху до публікації, відповідального редактора цієї трудомісткої роботи — Костянтина Кабашникова.

З фольклористами України у Костянтина Павловича склалися міцні дружні стосунки, які тривають ось уже понад чотири десятки років — з того часу як молодий науковець звернув на себе увагу не тільки якоюсь особливою душевною відкритістю, привітністю, але й глибиною фахових суджень та ерудицією, продемонстрованих у виступі на Всесоюзній конференції, присвяченій проблемам слов'янського народного спусу, що проходила в Києві у 1955 році.

Відтоді К. П. Кабашников постійно бере участь у наукових заходах, здійснюваних фольклористами України, спілкується з ними також на Міжнародних форумах, зокрема на VI, VII, IX та XI Міжнародних з'їздах славістів, де виступає з науковими доповідями.

В 1971 р. Костянтин Кабашников успішно захистив докторську дисертацію. Нам, його колегам, науковим однодумцям і друзям особливо приємно підкреслити, що захист відбувся у Києві, на засіданні спецради Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії ім. М. Т. Рильського АН УРСР. Пізніше Костянтин Павлович увійшов до складу спеціалізованої Вченої ради ІМФЕ НАНУ, часто виступає як офіційний опонент, рецензує докторські й кандидатські дисертації. Редколегія журналу НТЕ цінує його як автора статей, окремі з яких, до речі, написані разом з науковцями відділу мистецтва й народної творчості зарубіжних країн, як наслідок аналізу матеріалу, зібраного під час спільних експедицій в українське та білоруське Полісся.

У цьому році Костянтин Кабашников — ювіляр. Колектив ІМФЕ імені М. Т. Рильського НАНУ сердечно вітає його з подоланням сімдесятирічного рубежу і бажає здоров'я, наснаги і сил для подальших творчих злетів.

Наталія ШУМАДА

Київ